

اظهار نظر کارشناسی درباره

طرح «اصلاح ماده (۵۳) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور»

مقدمه

ماده (۵۳) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در راستای ارتقا ایمنی و کیفیت خدمات حمل‌ونقل هوایی، ناوبری هوایی و فرودگاهی کشور به تصویب رسیده است. طرح پیشنهادی درصدد تسری احکام ماده (۵۳) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه به شرکت خدمات هوایی پیام است لکن در طرح مشخص نشده که تسری کدام یک از بندهای پنج‌گانه ماده مذکور به شرکت پیام مورد نظر طراحان بوده است. علاوه بر این طرح پیشنهادی از منظر ساختاری و حقوقی دارای اشکال‌هایی است که در ادامه بررسی شده است.

مشخصات طرح

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:

۴۸۵

شماره چاپ:

۱۱۳۱

ارزیابی طرح پیشنهادی

الف) از منظر ساختاری

تاریخ چاپ:

۱۳۹۷/۷/۲۳

۱. عدم مشابهت وظایف شرکت خدمات هوایی پیام با دستگاه‌های ماده (۵۳): در ماده (۵۳) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، سازمان هواپیمایی کشوری، شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران (مادر تخصصی و شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی) نام برده شده‌اند و احکامی که در این ماده و بندهای پنج‌گانه آن ذکر شده به دلیل نقش‌ها و وظایف دستگاه‌های مذکور می‌باشد که خلاصه آن بدین شرح است: سیاستگذاری و تعیین خط‌مشی، تنظیم مقررات در زمینه‌های فنی، اقتصادی، بازرگانی، داخلی و بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی کشور، ایمنی پروازها، اجرای تعهدات، مقررات، استانداردها و الزامات مقرر توسط سازمان بین‌المللی هوایی کشوری (ایکائو) در کلیه امور هوانوردی کشور و سایر وظایف حاکمیتی در صنعت حمل‌ونقل هوایی.

معاونت پژوهش‌های

اجتماعی - فرهنگی

دفتر: مطالعات

اجتماعی

سایر دفاتر: مطالعات

حقوقی

مطالعات ارتباطات و

فناوری‌های نوین

از آنجا که وظایف حاکمیتی مزبور صرفاً توسط دستگاه‌های فوق به انجام می‌رسد و شرکت خدمات هوایی پیام نمی‌تواند در امور مذکور مداخله کند، لذا افزودن نام این شرکت در ماده (۵۳) توجیهی ندارد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۶۲۱۸

صرف اینکه در دلایل توجیهی گفته شده نام شرکت خدمات هوایی پیام از قلم افتاده، دلیل کافی برای افزودن نام این شرکت در ماده (۵۳) مورد بحث نمی‌باشد و لازم است مشابهت وظایف آن با وظایف سه دستگاه مزبور تشریح شود تا متناسب بودن اجرای احکام ماده (۵۳) درباره آن قابل دفاع باشد. خاطر نشان می‌سازد با توجه به مفاد مواد (۱) و (۳) اساسنامه شرکت سهامی خاص خدمات هوایی، پست و مخابرات مصوب ۱۳۷۴/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی اهداف اصلی از تأسیس شرکت مورد بحث به اختصار بدین شرح است:

تاریخ انتشار:

۱۳۹۷/۱۰/۸

«تسریع و تسهیل در مبادله مرسولات و بار، فراهم کردن امکانات و تجهیزات در جهت حمل و نقل سریع محمولات، انجام خدمات پشتیبانی هوایی برای تأسیس تجهیز و نگهداری مراکز دستگاه‌های دولتی، تحقق بخشیدن به اهداف شرکت‌های پست و مخابرات و قوانین پستی جهت تسریع خدمات پستی و مخابراتی، ارائه خدمات هوایی و حمل و نقل و توزیع بار، محمولات و مرسولات پستی».

با توجه به وظایف فوق این شرکت هیچ‌گونه نقش حاکمیتی و سیاستگذاری در وضعیت حمل و نقل هوایی کشور ندارد تا بتواند از این جهت در کنار شرکت‌های مذکور در فوق قرار گیرد. این شرکت همانند شرکت‌های دیگر حمل و نقل هوایی متصدی وظایف اجرایی و تصدی‌گری در صنعت حمل و نقل هوایی یعنی حمل مرسولات و بار است.

۲. ایجاد استثنای جدید برای قانون مدیریت خدمات کشوری و قانون محاسبات عمومی: در صورت تصویب این طرح، طبق بند «۴» ماده (۵۳) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه، شرکت خدمات هوایی پیام مشمول ماده (۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ خواهد شد که براساس آن شرکت مذکور از شمول قوانین مدیریت خدمات کشوری و محاسبات عمومی کشور به‌جز در مواردی که از بودجه عمومی استفاده می‌کند، مستثنا خواهد شد.

ب) از منظر حقوقی

۱. مشخص نبودن محل دقیق درج نام شرکت در بندهای متفاوت ماده (۵۳): با عنایت به اینکه ماده (۵۳) قانون احکام دائمی مشتمل بر پنج بند جداگانه بوده و هریک از بندها الزامات و تکالیف خاصی را برای سازمان هواپیمایی و شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران (مادر تخصصی و شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی) و نیز سازمان هواپیمایی کشوری مقرر کرده است، در طرح پیشنهادی فوق مشخص نیست که شرکت خدمات هوایی پیام به کدام یک از بندهای مقرر در ماده مذکور اضافه شده و از این حیث واجد ابهام است، و باید مشخص شود این شرکت به کدام یک از بندهای این ماده ملحق است.

۲. مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی: با عنایت به احکام متفاوت مندرج در بندهای ماده (۵۳) قانون احکام دائمی، الحاق شرکت خدمات هوایی پیام، به هریک از بندها، به نسبت می‌تواند منجر به افزایش هزینه‌های عمومی و یا تقلیل درآمدهای عمومی شود و با عنایت به عدم تعیین محل تأمین اعتبار، مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی می‌باشد.

۳. واژه «منعکس» از حیث حقوقی نامألوف است و پیشنهاد می‌شود به واژه «مندرج» اصلاح گردد.

جمع‌بندی

طرح حاضر به لحاظ ساختاری و حقوقی ایرادهای متعددی دارد. عدم مشابهت وظایف شرکت خدمات هوایی پیام با دستگاه‌های ماده (۵۳)، ایجاد استثنای جدید برای قانون مدیریت خدمات کشوری و قانون محاسبات عمومی، مشخص نبودن محل دقیق درج نام شرکت در بندهای متفاوت ماده (۵۳)، مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی و مبهم بودن شخصیت حقوقی شرکت از جمله اشکال‌هایی است که به طرح پیشنهادی وارد است. با عنایت به ایرادهای مطروحه رد کلیات طرح توصیه می‌شود.

